

Saman vendu vit milliarda-hall til milliarda-avlop

KRISTINA HÁFOSS
LANDSTÝRISKVINNA Í FÍGGJARMÁLUM

framgongd í samfelagnum, og saman við skynsomum fíggjarpolitikki.

Støðan í 2015 – hall 8 ár á rað. Árin eftir fíggjarkreppuna, ið rakti heimin í 2008, hevði landskassin stór hall. 8 ár á rað hevði landskassin samanlagt hall á 3 mia. kr. Í 2015 hevði verið búskaparlig framgongd í fleiri ár, men hóast hetta, so hevði landskassin hall. Í undanfarna valskeiði hevði landskassin heila 1,1 milliard í halli.

Tá núverandi landsstýri og samgongan tóku við landsins leiðslu á heysti 2015, settu vit okkum tí beinanvegin fyri, at landskassin skuldi hava avlop beinanvegin.

Støðan í 2019 – avlop 4 ár á rað

Vit hava verið ríkað við góðum tíðum seinastu mongu árin. Saman við framgongd í vinnulívinum, virkisfúsum fólki kring alt landið, og skynsomum fíggjarpolitikki, er úrslitið, at búskapurin helst ongantíð hevur verið betur fyri enn

nú. Arbeidsloysið er met lágt. Vinnan hevur í valskeiðinum havt metstór avlop. Landið hevur stór avlop. Fólki og vinna hava størri uppsparing nú enn nakrantíð. Tí tibetur er framgongdin hesuferð ikki lánifíggjað, soleiðis sum vit áður hava sæð í Føroyum, tá góðar tíðir hava verið. Tvørturímóti so økja fólki og vinna uppsparing meira enn lánt verður. Hetta er gott og gagnligt.

Týðandi við avlopi í góðum tíðum

Fyrsta fíggjarlógin í hesum valskeiðinum – fyrri árið 2016 – vísti avlop. Tá árið var av, varð avlopið størri enn væntað. Eisini árin 2017 og 2018 hevur landskassin havt stór avlop. Og í ár vísir fíggjarlógin 377 mió. kr. í avlopi. Inntøkurnar eru tó munandi størri enn væntað, og kann úrslitið tí gerast væl betur. Í 5 ára fíggjarkørmunum hjá landsstýrinum hava vit eisini sett okkum fyri, at røkka vaksandi avlopum komandi árin. Hesi avlop koma ikki av ongum.

Tí tað eru stóðug og vaksandi ynski um at økja útreiðslur til iløgur og rakstur. Hetta frætta vit øll dagliga - ikki minst nú val er í hondum. Men tað ber sjálvandi ikki til at gera alt í senn. Tað vita vit øll. Neyðugt er og verður at raðfesta, og at tryggja, at nýggj átøk eru fíggjað. Hetta mugu øll – ikki minst øll, ið nú bjóða seg fram at stjórna landinum – gera sær greitt.

Sterkur búskapur gevur tryggari vælferð

Ein týðandi raðfesting er og verður at tryggja, at landið hevur avlop, nú tíðirnar eru góðar. Tí tað merkir, at vit fáa lagt tryggjar karmar um vælferðarsamfélagið nú og fram eftir. Hetta merkir eisini, at vit fáa minkað skuld og fáa sett av til, at standa sterkari tá tíðirnar skifta. Hetta ger okkum búskaparlíga sjálvbjargnari, og ger tað møgulegt, at halda fram við at menna okkara vælferðarsamfélag.

Tá umræður skuld, so hevur landsstýrið minkað skuld lands-

kassans við 1 milliard síðan samgongan tók við. Hartil fullu 500 mió. kr. burtur sambært avtalu. Samanlagt er skuld landskassans tí minkað 1,5 milliard síðan 2015. Eisini hetta ger okkum sterkari til at taka ímóti broytingartíðum, ið fara at koma - fyrr ella seinni.

Góðar tíðir krevja skynsemi

Vit vita, at eftir góðar tíðir koma minni góðar tíðir. Soleiðis hevur altíð verið, og so fer eisini at verða.

Tað hevur tí ómetaliga stóran týdning, at vit halda fram við skynsomum fíggjarpolitikki, ið leggur tryggjar karmar um okkara samfélag - okkara land og fólk.

Vóni, at vit fáa títt álit til, at halda áfram við hesum – og til, at halda fram við, at fáa Føroyar framá.

Saman kunnu vit tryggja, at so verður.

Eldri hava eisini rætt til serlækna

TORDUR J. NICLASSEN,
VALEVNI MIÐFLOKKSINS

sjúkum. Soleiðis kundi eg hildi á. Um ein serlækna kann sigast, at hann er serfrøðingur burturav á sínum øki.

At vit hava nógvar ymiskar serlækna í føroyska heilsuverkinum er gott og gagnligt fyri okkum, ið gera brúk av hesi tænastu – og í nógvum færum ger hetta tað, at kanningar og viðgerðir í stóran mun kunnu fremjast í Føroyum – ella um neyðugt, uttanlanda, við ávísing av serlækna.

Men, tað er ein serlækni, sum, mær vitandi, ikki er at finna í føroyska heilsuverkinum – og tað er bæði spell og stórliga at undrast yvir.

Her hugsi eg um serlækna í geriatri – ella lækna, ið hevur serútbúgving at taka sær av sjúkum, sum raka eldri.

Ein serlækni í "eldrasjúkum" er serkønur í at kanna, diagnostisera og viðgerða eldri menniskju. Bæði tá talan er bráðfangis sjúkum eins væl at útgreina og seta út í kortið endurvenjingar ætlanir. Mangan hava eldri fólk ymiskar sjúk samstundis at stríðast við. Ymiskar sjúk, ið

krevja ymiskan heilivág samstundis. Um geriataran kann sigast, at hansara føleiki er ikki avmarkaður til eina ávísa sjúku, men heldur ger hann sær eina heildarmetingu av tí sjúka og hvat skal til, til tess at linna um stóðuna ella lekja tann sjúka.

Tá hugsað verður um eldri borgarar okkara, sum búgva heima hjá sær sjálvum ella hjá avvarðandi og/ella á ellis- og røktarheimum og á sambýlum kring landið – og sum stríðast við sjúkum, sum raka á ellisárum, ja, so er at harmast um, at eingin serlækni í "eldrasjúkum" finst í føroyska heilsuverkinum. Ja, undrunarvert at júst henda sergrein hevur fingið so lága politiska raðfesting.

Her má og skal vend koma í! Øll orka eigur at leggjast í, at fáa serlækna/ar innan hetta økið at virka innan føroyska heilsuverkið. Tað skylda vit eldri borgarum okkara.

Hetta er nakað, sum komandi løgting/landstýrið eigur og skal leggja sær í geyma.

Vel Javn-aðarflokkkin

MAGNI E. DALSGAARD, VALEVNI HJÁ
JAVNAÐARFLOKKINUM

burðurin kemur fleiri til góðar, og har vit lyfta byrðar í felag heldur enn einsamøll. Tú velur eitt samfélag fyri tey nógvu heldur enn tey fáu. Og tú velur framhald í stríðnum fyri javnrætti og samhaldsfesti.

Eg havi bjóðað meg fram sum valevni fyri Javnaðarflokkkin. Orsøkin er, at eg eri vanur at skapa ítøkilig úrslit, har eg eri. Tað kann vera í einum fakfelag, í mínum arbeiði ella í einum áhugafelag. Míni hjartamál eru mentanarpolitikkur, eldrapolitikkur og orku- og umhvørvispolitikkur. Men eg havi ongar trupulleikar við at taka avgerðir í einum og hvørjum máli. Gjøgnum mína útbúgving og yrkisleið havi eg lært meg eitt sindur um alt og um arbeiði innan fleiri øki. Tí ræðist eg ikki avbjóðingar og bjóði meg fram sum valevni.

Vit hava sum kunnugt nógvar serlækna í Føroyum. Her er talan um lækna, ið hava fingið serútbúgving og royndir innan ávís øki. Sum dømi kann nevast serlækni í barnasjúkum, serlækni í kvinnusjúkum, serlækni í hjartasjúkum, serlækni í lungasjúkum, serlækni í giktasjúkum, serlækni í eygnasjúkum og serlækni í oyrna/nøs- og háls

Vilt tú hava framhald ella afturhald? Velur tú Javnaðarflokkkin, so fara vit at halda fram at arbeiða fyri einum rættvísari samfélag, har fram-